

باز هم در زمینه نافرمانی های مدنی (۴)

بقلم دکتر منوچهر گنجی

از قدیم گفته اند که هیچ کار مهمی معمولاً به آن آسانی در بدو امر تصور میشود نیست . انجام اغلب کارهای مهم معمولاً قدری پیش از آنچه که ما فکر میکنیم زمان میبرد و قبل از اینکه کار جدیدی را آغاز کنیم بهتر است اول آنچه در دست اجرا داریم تمام کنیم.

امروز در جهان حق انقلاب یکی از حقوق مسلم مردم جامعه تلقی میشود و هر نوع مبارزه ای مستلزم آمادگی و قبول ریسک های آن است . مبارزات غیر خشونت آمیز نافرمانی های مدنی نیز بدون آمادگی روانی برای پذیرفتن خطرات اجتماعی آن میسر نمیشود . مبارزه ما امروز با رژیم فاسد و واپسگرای دروغ و خشونت است که به هر قیمتی میخواهد قدرت خود را حفظ کند. قدرت ما از موضع روانی قبولی ریسک های احتمالی معمول در مبارزات غیر خشونت آمیز، بدون به خطر انداختن جان دیگران بدست میآید.

دشمن ما نظامی است که افراد تحت کنترل خود را مجبور به کاربرد ابزار خشونت علیه مردم بی سلاح و خواستار آزادی و رفاه مینماید نه آنان که به خدمت رژیم درآمده اند و ما باید کوشش کنیم آنان را نیز آگاه نماییم.

پاسخ ما در مقابل اعمال خشونت آمیز رژیم

گفت و شنود آرام و بدون پرخاش ولی مصمم و قانع کننده به نتیجه مطلوب میرسد. در صحنه مبارزه :

- ۱- خواست و اهداف ما باید منطقی باشد ما باید به منطقی بودن و انسانی بودن خواست ها و اهداف خود معتقد باشیم. باید به بهترین وجه آنرا برای مخالفان خود تفهیم کنیم.
- ۲- در رو در روئی با عوامل سرکوب رژیم بطور دائم ارتباط از طریق چشم با آنها را باید حفظ کنیم.
- ۳- در رو در روئی با عوامل سرکوب رژیم آرامش خود را حتی الا مکان نباید از دست بدهیم و به حرکات غیر عادی بدنی دست نزنیم آرام باشیم و آرام حرف بزنیم و آرام حرکت کنیم. اگر باید کاری را انجام دهیم به عوامل رژیم بگوئیم که ما حالا میخواهیم این کار را انجام دهیم و به هیچگونه عمل و حرکت تخریب آمیز و یا خشونت بار دست نزنیم.
- ۴- از به زبان آوردن آنچه حقیقت و روشن است ترس نداشته باشیم و در صورت لزوم به مخاطب خود بگوئیم چرا با داد و فریاد اینطور با عصبانیت با من صحبت میکنی؟ چرا با

چوب یا باتوم مرا یا دوست مرا بی جهت میزنی؟ میدانی که این کار تو چقدر دردآور و غیر انسانی است؟

۵- آن ماموری که با داد و فریاد با شما صحبت میکند یا با با توم و چوب بلند به سر و کله و بدن شما میکوبد شدیداً در انتظار عکس العمل شماست. اگر شما بر خلاف انتظار او بدون پرخاشگری و دور از لحن تهدید آمیز با او مواجه شوید او را غافلگیر کرده و از کرده خود پشیمان میکنید. باید خلاف آنچه که او انتظار دارد عکس العمل نشان دهیم.

۶- سعی کنید با رفتار خوب خود طبیعت خوب او را بر او مسلط کنید. در وجود قصی القلب ترین آدمها نیز ارتعاش اتی از انسانیت وجود دارد.

۷- در مقابل عمل خشونت آمیز او سکوت اختیار نمایید. عکس العمل شما بستگی به موقع و موضع خاصی که در آن قرار گرفته اید دارد. بهترین روش محکم بودن، بدون اینکه به خود اجازه عصیانیت و خشونت بدهید است. از عکس العمل های گوناگونی که به نظر شما در موقعیت خاص شما مناسب به نظر میآید استفاده نمایید و سعی کنید تا آنجا که میسر است ذهن طرف مقابل را از وضع خاصی که شما در آن قرار گرفته اید به خوبی روشن کنید.

۸- سعی کنید طرف مقابل را به بحث و گفت و شنود بکشید و به حرف های او خوب گوش کنید او را تشویق به حرف زدن کنید. هیچ وقت نگذارید رفتار شما طوری باشد او فکر کند که اعمال غیر انسانی او قابل توجه هستند. شنونده بودن در اینجا مهمتر است تا مخاطب بودن. محیط را طوری کنید که او هر چه میخواهد حرف بزند. شما شنونده خوب و آرامی باشید و سپس جواب او را با لحنی ملایم و منطقی بدهید.

یک نافرمانی از طریق، مقاومت علیه ظلم و ستم، خفقان و فشار با استفاده از روشهای بشر دوستانه انجام پذیر است. هدف ما، به زانو در آوردن و تحقیر طرف مقابل نیست بلکه آرام کردن او و تفهیم و بدست آوردن دوستی طرف مقابل است. هدف برنامه های نافرمانی حمله و شکست و نابودی برنامه ها و عملیات و سیاست های ضد مردمی است تا هدف قرار دادن افرادی که در اجرا و پیاده کردن این برنامه دخیل میباشند. یک مبارز زبده نافرمانی مدنی کسی است که قبول کرده است که رفتار خشونت آمیز را تحمل کند بدون آنکه دست به عمل مقابله به مثل بزند. عشق به هممنوع در همه حال مرکز کار یک مبارز نافرمانی را تشکیل میدهد او نه تنها دست به کشتن کسی نمیزند بلکه نسبت به مخالفان خود نفرت نیز به دل راه نمیدهد. یک مبارز واقعی معتقد به مبارزات بدور از خشونت به پیروزی نهائی نیروهای عدالتخواه و گسترش نهایی آزادی و عدالت در جهان اعتقاد راسخ دارد.

برنامه های آموزشی نافرمانی مدنی

کوچکترین واحد مبارزات نافرمانی های مدنی را میتوان با سه تا ۱۵ نفر افراد همفکر تشکیل داد. تعدادی از این واحد ها میتوانند با آمادگی و هماهنگی های قبلی با هم در سطح بخش، شهر و استانهای کشور به انواع اقدامات نافرمانی های مدنی مانند کم کاری، اعتصاب، تهیه و پخش اعلامیه و ..... و بر پایی تظاهرات مسالمت آمیز بزنند. بنابر این برقراری شبکه ارتباطی جغرافیایی مابین آنها از اهمیت خاص برخوردار است. ضمن برگزاری این برنامه ها واحد ها میتوانند پارگیری های بیشتری بنمایند و ارتباطات خود را در سطح منطقه و

شهرستانها و استانها و سراسر کشور گسترش دهند. احساس تعلق به یک واحد نافرمانی خود باعث بیرون آمدن فرد از تنهایی و امید به آینده در او شده و شهامتش را افزایش میدهد. هر یک از اعضای شاخه باید این امکان را داشته باشند که در صورت علاقه مندی وارد شاخه دیگری از شبکه شوند. یا اینکه خود شاخه دیگری را در داخل شبکه پایه گذاری کند. عوامل نفوذی رژیم در این اجتماعات کوچک باید زود شناسائی شده و از عضویت در شاخه منع گردند. قبل از آغاز کارزار مبارزاتی ترجیحا باید شاخه چند جلسه آموزشی با حضور تمام اعضا برگزار کرده باشد و همه اعضای شاخه کلیه آمادگی های لازم را برای عملیات گوناگون نافرمانی های مدنی کسب نموده باشند. ترجیحا باید بعد از هر اقدام مبارزاتی در یک گروه آبی دیگر مبارزان را نیز به منظور آموزش از تجربیات کسب شده مثبت و منفی، بخوبی آگاه نموده و ارزیابی واقع بینانه ای از آنچه انجام گرفته را به منظور بهبود کار در آینده انجام داد.

همانطور که میدانید پایانی در کارهای یادگیری و کسب دانش وجود ندارد بنابر این برنامه های آموزشی باید با توجه به تجربیات و اطلاعات کسب شده و همچنین موارد احتیاج اعضای جدید در درون شاخه مبارزاتی بطور مستمر و پیگیر به مورد اجرا درآید در غیر این صورت نتایج مطلوب و مورد نظر بدست نخواهد آمد.

چنانچه شما نیز علاقه مند به مشارکت در برنامه های نافرمانی های مدنی هستید دو راه در مقابل شما وجود دارد (۱) یا راساً به تشکیل یک واحد نافرمانی با شرکت دو تا چهارده نفر از دوستان و آشنایان مطمئن دست بزنید یا اینکه (۲) پس از شناسائی به یکی از هسته های مبارزاتی مورد اطمینان وارد شوند. توجه داشته باشید تمام مخارج هر شاخه و هسته مبارزاتی را باید اعضای هر شاخه تامین کنند و یا کمک های داوطلبانه افراد مطمئن را به سوی خود جلب نمایند بدین منظور که شاخه و هسته های مبارزاتی قصبه، شهر و استانهای سراسر کشور باید خودکفا باشند.

تقسیم مسئولیت کارهای مبارزاتی: هر یک از مسئولیت های کار شاخه میتواند هر چند وقت یکبار بر عهده یکی از اعضای شاخه که آمادگی پذیرش مسئولیت آنرا دارد واگذار گردد.

هماهنگ کننده، راهساز و ناظر

سخنگو: که تصمیمات شاخه ها را به اطلاع سایر شاخه های جنبش نافرمانی های مدنی میرساند.

رابطین و حمایت کنندگان: این افراد نقش بسیار مهمی را ایفا میکنند. آنها همیشه به وضوح در صحنه مبارزات حضور دارند و در صورت بازداشت افراد گروه برای آزادی آنان و آگاهی سایر مبارزان و مردم کشور و جهان و سازمانهای بین المللی از طریق وکلاء برجسته و رسانه ها دست بکار میشوند و تا آزادی آنها به استمرار انجام این کار ادامه میدهند. بنابر این مبارزان بخوبی میدانند در صورت بازداشت، و بد رفتاری در بازداشتگاه ها و محاکمه آنها تنها نخواهند بود و تا روز آزادی ایشان، مبارزان آنان را به هیچ رو تنها نخواهند گذاشت. به این افراد نیز باید تعلیمات ضروری در زمینه انحاء " گوناگون کارها و نحوه کمک و حمایت از مبارزان و بازداشت شدگان داده شود. این افراد باید قبل و بعد از اجرای هر برنامه از سلامتی و آزادی یکایک شرکت کنندگان در برنامه اطلاع داشته و ارتباط خود را با آنان حفظ کنند بخصوص تا چند روز پس از اجرای هر برنامه.

قبل از آغاز هر برنامه کار هر رابط حمایت کننده باید آموزشهای لازم را در باره ابعاد گوناگون مسئولیت هائی که بر عهده او واگذار شده است را دیده باشد. رابط باید به خوبی با فلسفه و

عکس العمل و نافرمانی های مدنی آشنائی داشته و بدان اعتماد داشته باشد. در تمام مدت هر گونه عملیات نافرمانی با رابطین هسته ها و شاخه های دیگر پس از شناسائی لازم از آنها همکاری عملی و حمایت روانی معمول داشته و در مواردیکه ضرورت ایجاد میکند تا آنها به مبادله اطلاعات پردازند .

کارهایی که قبل از آغاز هر برنامه و در طول مدت انجام هر برنامه رابط ها باید انجام دهند

- ۱- شناسائی هر یک از اعضای شاخه ها که در برنامه ها حضور دارند.
- ۲- تقسیم کار بین اعضای شاخه ها
- ۳- تعیین یک یا چند نفر به عنوان علی البدل های رابط تا در صورت عدم دسترسی به رابط در حین اجرای برنامه اعضا بتوانند با آنها تماس بگیرند
- ۴- در دست داشتن صندوق امنی برای حفظ برگه های شناسائی، تصدیق های رانندگی، پول و کلید خانه و ماشین شرکت کنندگان در تظاهرات
- ۵- فراهم نمودن آشامیدنی و غذا و در دست داشتن قلم و کاغذ و اعلامیه و... برای پخش از طریق اعضای شاخه ها
- ۶- در ارتباط مستمر قرار داشتن با اعضای شاخه در طول مدت تظاهرات، بست نشستن ها، اعتصابات و... و تامین دیگر احتیاجات آنان
- ۷- کوشش در دانستن مرز درگیری و بازداشت از طرف نیروهای سرکوب گر رژیم

از جمله دیگر وظایف رابط ها و همکاران آنها طی مدت برگزاری تظاهرات و اعتصابات و دیگر اقدامات مشابه میباشد.

اقدامات پس از برگزاری تظاهرات

- ۱- شناسائی و ایجاد ارتباط و هماهنگی با رابطین سایر شاخه های هم بسته
- ۲- اطمینان حاصل نمودن از اینکه افراد نفوذی در میان اعضای شاخه ها و همفکران رخنه پیدا نکرده اند.
- ۳- دادن تلفن های مرکزی شاخه و دستی خود و همکاران به اعضا خاص شاخه تا در صورت احتیاج و ضرورت از آن استفاده نمایند.

۴- زیر نظر داشتن و عکس و فیلم گرفتن از رفتار خشونت آمیز نیروهای انتظامی شامل پاسداران ، بسیج و لباس شخصی ها با اعتصابیون و تظاهر کنندگان مسالمت جو. در این مأموریت مهم میباید توسط حداقل دو عضو هسته مبارزاتی صورت پذیرد و در صورت دست زدن مأموران سرکوب به خشونت و بازداشت لحظه به لحظه از اعمال ضد انسانی آنان که حتماً با مخالفت لفظی عمومی مواجه میشود عکس و فیلمبرداری نموده به نحوی که حتی امکان صورت مأموران سرکوب به خوبی دیده شود. آنها باید این فیلم ها را در اسرع وقت در اختیار نمایندگان رسانه های خارجی و دیگر مبارزان راه آزادی در خارج از کشور از طریق شبکه های اینترنتی و خطوط تلفنی تصویری قرار دهند و تا حد امکان اسم و مشخصات افراد فوق را بدست آورده و ثبت و ضبط نمایند.

۵- داشتن توجه لازم به وضع اعضای شاخه در طول مدت برنامه.

۶- در صورت بازداشت، نوشتن نام افراد بازداشت شده، ساعت و روز بازداشت و علت بازداشت، نحوه برخورد مأمورین با بازداشتی ها و در صورت امکان شما و دیگر مشخصات مأمورین بازداشت کننده.

۷- در صورت فوق حداقل یک نفر به عنوان نماینده رابط شاخه باید در محل اولین بازداشت که احتمالاً محل بازداشت های دیگر هم خواهد بود بماند و یک رابط و یا نماینده رابط به دنبال شناسائی محل بازداشتگاه پردازد.

۸- از جمله دیگر وظایف رابطین و نمایندگان آنان:

الف-اطلاع از نام و محل بازداشتی ها.

ب - تهیه لیست مجرمانه از بازداشتی ها شامل اطلاعات زیر:

اسامی کسانی که بازداشت شده میخواهد از بازداشت شدنش اطلاع حاصل کنند.

آیا بازداشتی علاقه دارد به قید کفیل و یا سپردن وثیقه آزاد شود؟

آیا بازداشتی به سن قانونی رسیده و یا صغیر است؟

تهیه لیست داروها و سایر لوازم ضروری بازداشتی.

دانستن اینکه آیا بازداشتی تصمیم به همکاری با بازجویان را دارد؟

مشخص نمودن اینکه آیا بازداشتی احتیاج به داشتن وکیل دارد؟

بازداشتی ها را نباید به امید خدا رها نمود. شاخه و سازمان مبارزان آزادیخواه باید بطور مداوم مسئله زندانی بودن آنها را در داخل و خارج از کشور زنده نگهدارند. و در صورت تعیین وجه الضمانه برای آزادی آنها این مخارج و احياناً حق الوکاله وکلاء همچنین در صورت محاکمه آنها ، فراهم سازند و تاریخ و محل محاکمه را به اطلاع عموم برسانند. از اولین روز زندانی شدن تا روز آزادی این قهرمانان ملی سازمان باید مترصد احوال وی و خانواده او بوده و تا سر حد امکان کمک های ضروری بدین منظور را به طرق مختلف بسیج نمایند.

چرا ما را بازداشت و زندانی میکنند؟

افراد دست به اعتصاب و کم کاری و نافرمانی و تظاهرات نمی‌زنند که بازداشت و زجر و شکنجه و اعدام شوند . آنها برای هدف خاصی که رسماً اعلام میکنند و در ارتباط مستقیم با نامرعاتی حقوق و آزادیهای طبیعی (خدا دادی) آنان است دست به این نوع کارهای مسالمت آمیز می‌زنند و در رژیم های دیکتاتوری خود را از قبل آماده عواقب آن نیز مینمایند.

آنها در طول مدت راهپیمایی ها ، تظاهرات ، اعتصاب و کم کاری ها و... رسماً خواست های خود و یاران خود را که در ارتباط مستقیم با جوانب گوناگون حقوق آزادیهای خود و هم ردیفان شان ، است بیان میدارند . از مسئولین میخواهند تا با پاسخ مثبت به این خواسته ها از خود عکس العمل نشان دهند و باید برای مسئولین شرایطی فراهم آورد تا عقب نشینی برایشان به صرفه نزدیکتر از گستاخی و سر سختی باشد. تنها در مقابل حربه واقعی گسترش موج مقاومت است که آنها خود را مجبور به عقب نشینی خواهند دید